

*Voordracht door Laurens van Schaik t.g.v. de Indië reünie
'Boerma – Plaizier op 13 juni 2013*

Sobat

Ruim 70 jaar geleden waren we nog jongens
jongens uit de stad en jongens van het platteland
onze jeugd werd beperkt en gehavend door de oorlog
en onze pubertijd werd door avondklok onderdrukt
vanaf ons 17^e jaar werden wij alert voor arbeitseinsatz
wij waren waakzaam maar bleven ook optimistisch
en waren klaar voor de heropbouw van ons land

Dus, na de bevrijding was de leus: aanpakken!
Ja, wij kregen een 2^e hands Lee Enfield in de handen gedrukt
en een Matchless of een Jeep met woestijnervaring
wij leerden samenwerken zonder tegenspraak of voorbehoud
we leerden wetten we leerden rijden en schieten
wij deden lacherig over vieze versjes in de Maleise taal
en over dia's met lugubere zweren
wij bereidden ons voor op een avontuur

Er ontstond zelfs nog iets van competitie
welk peloton mocht met het vaantje pronken
wij vonden onszelf slimmer dan het kader
en zogen ons daardoor onbewust vaster en vaster
in de nestels van Het Wapen
en wij voelden ons verheven boven onze leeftijdgenoten

We werden getraind en voorbereid
op een taak die daar ginds op ons wachtte
en zo gingen we samen het schip in
op weg naar het grote avontuur
maar aangekomen in dat land werden we verdeeld
gingen we soms duizenden mijlen uit elkaar

Wij werden daar gekoppeld aan mannen
die maar een paar weken of maanden ouder waren dan wij

maar de glans uit hun ogen al hadden verloren
wij deden daar ons werk omdat het moest
maar wel met volle toewijding
en wij stonden daarbij nooit alleen, want
naast jouw schouder stond er altijd nog een.

Wij vergroeiden samen tot een éénheid
problemen deed je af met een kwinkslag
elkaar diep aankijken met een glimlach
en soms elkaar even vasthouden.

In je pendek, op de rand van je tampat las je elkaars brieven
sprak je elkaar moed in over daar en over thuis

En toen de dagen waren voltekend
dat wij weer samen terug mochten naar ons eigen kleine land
inmiddels vol met politieke tegenstellingen en regels
waar je met blijdschap werd ontvangen
maar ook met die wijzende vinger
waar jouw verhaal niet werd en wordt begrepen
daar zwermden wij allen uiteen
en losten op in de nevelen van onze eigen toekomst.

En nu:

Mannetjes zijn het
eerzame oude mannetjes vol herinneringen aan toen
die niet alleen naar elkaar uitzien
om elkaars beperkingen te vergelijken
maar die verhalen dragen die zij alleen en alleen zij kennen
en met twinkeling in hun ogen elkaar weer even vastpakken
en wat diegenen die daar niet waren
en het land niet hebben ervaren van hen vinden,
ach, dat doet iedere keer weer zeer, maar zij laten het
van zich afglijden want wat zij weten:
wat zij daar deden was niet verkeerd
en wat zij daar brachten was goed,
want zij gaven zichzelf en droegen overtuigd bij
aan een poging tot maatschappelijke orde en rechtvaardigheid
en wat zij daar vonden,

was een bijzondere liefde en waakzaamheid voor elkaar,
vertrouwen in elkaar, kameraadschap
samengevat in één woord: **Sobat!**

En sobats zijn wij, tot onze laatste dag!

NB.

*) **pendek** = *korte broek, bijna altijd onderbroek*, **tampat** = *je bed*.
